

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Posudek oponenta práce

Práci předložila studentka: **Johanka Bělohoubková**

Studijní program: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Název práce: **Problematika sociálně znevýhodněných dětí v oblasti školství se zaměřením na region Plzeň-město**

Vedoucí práce: PhDr. Josef Slowík, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Markéta Zachová, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE

Cíle diplomové práce jsou v úvodu (abstraktu) formulovány hodně obecně a vágně. Blíže je autorka představuje až v samotném výzkumu a zpřesňuje pomocí výzkumných otázek. Přesto není zřejmé, co bylo hlavním cílem, záměrem autorky, v jakých aspektech je např. práce inovativní, originální apod. I vzhledem k nedostatečné evaluaci a interpretaci zjištěných výsledků se domnívám, že cíl práce byl naplněn pouze částečně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ

Diplomová práce má standardní teoreticko-praktický charakter. V části teoretické vymezuje autorka klíčové pojmy v souvislosti se sociálním znevýhodněním. V rámci legislativy není uvedena aktuální vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění účinném od 1. 1. 2021. V některých pasážích chybí důslednější práce s odbornými zdroji včetně odkazů např. „W. Nimeyer uvádí...“ (strana 11). S ohledem na cíl a zaměření je teoretická část zpracována dostatečně, základní pojmosloví autorka vysvětlila s využitím aktuálních a relevantních zdrojů. K vlastnímu výzkumu mám následující připomínky a dotazy:

- Využití on-line dotazníku po obsahové stránce zde neshledávám jako relevantní. To, co autorka uvádí jako výhodu, viz „upřímnější odpovědi“, nemusí být zajištěno.
- U předložených kazuistik není uvedeno, z jakých informací, dokumentů autorka při jejich popisu čerpala, vycházela. Na základě jakých kritérií byly děti vybrány? Prosím o doložení u obhajoby. Přesto zařazení kazuistik oceňuji, dokládají vliv rozmanitých faktorů prostředí na rozvoj osobnosti. V textu není doložen souhlas respondentů v rámci GDPR.
- Postrádám bližší charakteristiku, zdůvodnění a typologii výzkumného vzorku (hlavně u pedagogů), tj. dle jakých kritérií byli respondenti vybráni. Prosím diplomantku o doplnění v rámci obhajoby.
- Není představen způsob, jakým byly výsledky výzkumu analyzovány. Vyhodnocení rozhovorů s žáky a s rodiči mohlo být prezentováno přehledněji např. s využitím grafiky atd. Celkově je evaluace a interpretace dat zpracována nedostatečně. Soudím tak, že u avizovaných výzkumných otázek jsou značné rezervy.
- Za jeden ze zásadních nedostatků považuji fakt, že autorka blíže neprecizovala kritéria sociálního znevýhodnění pro potřeby výzkumu a zejména dotazování pedagogů. Např. dle jakých kritérií určují učitelé % zastoupení sociálně znevýhodněných žáků ve svých třídách? Celkově by bylo velmi užitečné a inspirativní vytěžit z výpovědí učitelů více zejména co se týče jejich doporučených postupů, strategií, potřeb multidisciplinární spolupráce atd. I vzhledem k výše uvedenému by bylo vhodnější využití jiné metody např. polostrukturovaného rozhovoru.
- Rozhovory s žáky, s rodiči autorka nahrávala, přepisovala? Prosím o vysvětlení u obhajoby.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA

Forma odkazování na použité zdroje není v textu jednotná. Na řadě míst používá autorka hovorovější styl jazyka, viz např. „kantoři, ghettová škola“. Úvodní část práce má nestandardní formátování textu, totéž platí pro typ písma – tučný, kurzíva apod. Bibliografie jednotlivých titulů se zpravidla uvádí včetně ISBN, ISS. Dílčí nedostatky shledávám v oblasti pravopisu a interpunkce.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE

Téma sociálního znevýhodnění se může stále jevit jako okrajové a v kontextu jiných typů znevýhodnění nedostatečně zpracované. Oceňuji proto jeho výběr a snahu autorky zakomponovat do práce i vlastní profesní zkušenosti viz její angažovanost v nestátní neziskové organizaci (škoda, že právě z této spolupráce nevytěžila více). Přes výše uvedené nedostatky doporučuji diplomovou práci studentky Johanky Bělohoubkové k obhajobě s předběžným hodnocením, viz níže. Finální hodnocení bude závislé na výsledku vlastní obhajoby. Doporučuji diplomantce připravit si odpovědi na uvedené připomínky a dotazy.

NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

DOBŘE

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY K OBHAJOBĚ

viz otázky, poznámky výše v textu

- Prosím autorku o návrh/shrnutí praktických doporučení pro pedagogy, co se týče eliminace/zmírnění dopadu sociálního znevýhodnění.
- Na základě realizovaného výzkumu prosím uveďte, v čem spatřujete kritická místa metodologické části práce a navrhněte jiné postupy/nástroje.
- Poukázal realizovaný výzkum význam, nutnost spolupráce rodičů, učitelů s dalšími odborníky z oblasti poradenských služeb, aktivit nestátního neziskového sektorů apod.? Pokud ano prosím o stručný komentář.

V Plzni dne 24. 8. 2022

Markéta Zachová